

YAŞLI BAKIMI PROGRAMI DERS İÇERİKLERİ

1. Yarıyıl

Temel Fizyoloji

Hücre Fizyolojisi, Kan Fizyolojisi, Uyarılabilir Dokular (Kas, Sinir) Fizyolojisi Kalp-Dolaşım Sistemi Fizyolojisi, Solunum Sistemi Fizyolojisi, Boşaltım Sistemi Fizyolojisi, Sindirim Sistemi Fizyolojisi, Sinir Sistemi Fizyolojisi, Endokrin Sistem Fizyolojisi, Duyu Fizyolojisi...

Anatomi

Anatominin Tanımı Ve Öğretim Yöntemleri, Anatomide Sık Kullanılan Terimler, Hareket Sistemi, Dolaşım Sistemi, Solunum Sistemi, Sindirim Sistemi, Üriner Sistem Genital Sistem, Merkezi Sinir Sistemi, Endokrin Sistem, Duyu Organları, Periferik Oluşumlar...

Tıbbi Terminoloji

İnsan anatomisine ilişkin tıbbi terimler, Hareket ve sinir sistemi ile psikiyatrik hastalıklara ilişkin tıbbi terimler Solunum ve sindirim sistemine ilişkin tıbbi terimler, Kardiovasküler sistem ile kan ve kan yapıcı organlara ilişkin tıbbi terimler, Üriner, genital ve endokrin sisteme ilişkin tıbbi terimler, Göz, kulak-burun-boğaz ve deriye ilişkin tıbbi terimler...

Yaşlı Bakım İlke ve Uygulamaları I

Yaşlanma ve yaşlılık ile ilgili tanımlamalar, Yaşlının temel gereksinimleri, Yaşlıda bakım uygulamalarının yürütülmesinde temel kurallar, Hayati belirtiler, ateş, nabız, tansiyon, solunum ölçülmesi ve kaydedilmesi, Yaşlıda bireysel hijyen ve uygulamaları, Yatak yapımı, rahat yatış pozisyonları, Yaşlının beslenme gereksiniminin karşılanması, oral yol ve gavajla beslenme, Yaşlıda baskı yaraları ve yara bakımı, Oral ve parenteral ilaç uygulamaları, Yaşlıda sıcak ve soğuk uygulamalar.

Sosyal Hizmetler

Sosyal refah kavramı ve tarihçesi, Sosyal hizmetlerin tanımı ve kapsamı, Sosyal hizmetlerin tarihçesi, Bilim ve disiplin olarak sosyal hizmetler, Sosyal hizmetin mesleki nitelikleri, Sosyal hizmetin amaçları, Sosyal hizmetin işlevleri, Sosyal hizmetin ayırt edici özellikleri verilmektedir.

Temel Gerontoloji

Yaşlılığın tanımı ve yaşlılık biliminin tarihçesi, geriatri ve gerontoloji tanımlamaları, Türkiye'de ve dünyada yaşlılığın demografik durumu ve epidemiyolojisi, yaşlanma teorileri, yaşlanmaya bağlı fizyolojik ve psiko-sosyal değişimler, yaşlılığı etkileyen faktörler ve erken yaşlanmanın önlenmesi, yaşlılık sorunları, yaşlı bireyin değerlendirilmesi, yaşlı bireyin genel bakımı, yaşlılık ve etik, yaşlı bireylerde yaşam kalitesinin önemi, geriyatrik aciller, yaşlılıkta sık görülen sorunlar ve bakımı, sağlıklı ve aktif yaşlanma, yaşlılıkta beslenme, ulusal ve uluslararası yaşlılık politikaları, yaşlılarla ilgili dernek, kurum, kuruluşlar ve faaliyetleri, Türkiye'de yaşlılarla ilgili kanun ve yönetmelikler.

Beslenme İlkeleri

Sağlık ve Beslenme, Toplumda Beslenme Sorunları ve Nedenleri, Besin Öğeleri, Karbonhidratlar, Proteinler, Yağlar ve Vitaminler, Su ve Mineraller, Posa ve yaşlıda posalı gıdalarla

beslenme, Besin grupları ve besin piramidi, İçecekler ve Özellikleri, Probiyotikler, Yeterli ve Dengeli beslenme İlkeleri, Enerji Gereksinimi, İdeal Boy ve Kilo, Obezite ve Yol Açtığı Hastalıklar, Diyabette Beslenme, Kardiyovasküler Hastalığı Olanlarda Beslenme, Yaşlılarda Beslenme Özellikleri...

Tıbbi Mikrobiyoloji

Mikroorganizmaların Sınıflandırılması ve Yapıları; Bakterilerin Yapısı; Dış Ortamın Mikroorganizmalar Üzerine Etkisi: Sterilizasyon, dezenfeksiyon ve uygulama yöntemleri. Sterilizasyon yöntemleri; Virüslerin Yapısı; Bakteriler ve virüsler arasındaki farklar, AIDS virüsü.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Türk devriminin diğer devrimlerden farkı, 19. ve 20. yüzyılda dünyadaki gelişmeler ve bunun Osmanlı İmparatorluğu'na yansması. Modern Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasını hazırlayan etkenler, Laik ve Modern Türkiye oluşturmak için yapılan çalışmalar, çok partili yaşama geçiş çalışmaları ve Türkiye'de demokrasinin oluşum çabaları, Atatürkçü ideoloji.

İngilizce I

To be fiili (am, is are), şahıs zamirleri, belirli ve belirsiz tanımlıklar, çoğul yapmanın kuralları, mülkiyet sıfatları, günlük objeler, sayılar, soru ve olumsuzlar, mülkiyet belirten 's, zıt sıfatlar, fiyatlar, geniş zaman, meslekler, saati sorma, boş zaman aktiviteleri, vardır, biraz, bazı, hiç, işaret sıfatları/zamirler.

Türk Dili I

Dil, Diller ve Türk Dili, Dil Bilgisi, Sözcük ve Cümle, Kelime türleri, Anlatımın Ögeleri ve Anlatım Türleri, Düzgün ve Etkili Konuşmanın Temel İlkeleri...

2. Yarıyıl

Yaşlı Bakım İlke Ve Uygulamaları-2

Yaşlı mobilizasyonunu sağlama, Yatağa bağlı yaşlı bakımı, Terminal dönemde yaşlı bakımı, Yaşlıda O₂ tedavisi ve aspirasyon uygulaması, Sıvı-elektrolit dengesi, Yaşlıda ayak sorunları ve ayak bakımı, Yaşlıda dermatolojik sorunlara yönelik uygulamalar, Kardiyovasküler sistem sorunları ve uygulamaları, Solunum sistemine ait sorunlar ve uygulamaları.

Sağlık Sosyolojisi

Sağlık Sosyolojisine giriş ve tarihsel gelişim, Sağlık sosyolojisinin diğer sosyal bilimlerle ilişkisi, araştırma alanları ve toplum sağlığına katkısı, Sağlık ve hastalık kavramları, sosyal sistemlerde sağlık ve hastalığın yeri, Sağlık ve hastalığı etkileyen sosyo-kültürel faktörler, Sağlık personeli-hasta etkileşimi, modern ve geleneksel tıp, Sağlık organizasyonları ve bunların sosyal yapısı, Sosyal bakım sistemleri.

Yaşlıda Enfeksiyon Hastalıkları

İnfeksiyon Hastalıklarına Giriş, Genel Bilgiler, Sindirim Sistemiyle Bulaşan Hastalıklar, Besin Zehirlenmeleri, Tifo, Basilli Dizanteri, Kolera, Brusella, Solunum Yoluyla Bulaşan Hastalıklar, İnfluenza, Bronşit, Pnömoniler, Tüberküloz, Deri Ve Mukozayla Bulaşan İnfeksiyon Hastalıkları, Kuduz, Tetanoz, Menenjit, Hepatit, AIDS, Üriner Sistem İnfeksiyonları, Hastane İnfeksiyonları,

Parazit İnfeksiyonları,, İnfeksiyon hastalıklarından Korunma ve Kontrol Yöntemleri, Yaşlılık ve immünoloji...

Temel Psikoloji Ve Davranış Bilimleri

Davranış bilimlerinin tanımı ve temel kavramları, Davranışın biyolojik temelleri, Yaşam boyu davranışın gelişimi, Toplum ve toplumsal yapı, Toplumsallaşma Sosyal yapı ve sosyal ilişkiler, İlişkiler sisteminin oluşturulmasında sosyal kurumlar, Sosyal etki ve uyuma davranışı, Bir bilim olarak psikoloji, Dürtüler ve güdüler, Duyum ve algılama, Öğrenme ve motivasyon, Davranış bozuklukları, İlişkide güçlük yaratan hasta davranışları...

İş Uğraş Terapisi

Fonksiyonel aktiviteler için fonksiyonel beceriler, Mesleksel fonksiyonunun değerlendirmesi, Günlük yaşam aktiviteleri, mesleksel performansın ölçümü, Mesleksel terapi populasyonu, Tedavi planlaması, Duyusal – motor becerilerinin değerlendirilmesi, Çalışma düzenlemeleri, Emeklilik, Gönüllülük ve yaşam konuları, Boş zaman-eğlence, Boş zaman performansının ölçümü ve Sosyal katılım/sağlık konuları ders içeriğinde yer almaktadır...

Geriatrik Psikiyatri

Psikiyatrik bozuklukların sınıflandırılması, Kişilik Bozuklukları, Nevrozlar, Psikozlar, Organik Ruhsal Bozukluklar, Yaşlılıkta depresyon, yaşlılıkta psikotik bozukluklar, yaşlılıkta psikotik bozukluklar, yaşlılıkta anksiyete bozuklukları, Alzheimer-demans, yaşlılıkta uyku bozuklukları.

Diksiyon ve Güzel Konuşma

Ses - Nefesini tekniklerini öğrenmek ve geliştirmek, diyaframdan soluma; Anlaşılır ses çıkarabilmek.(boğumlanma-ünlüler-ünsüzler); Tekerlemeler, Türkçemizin özellikleri; Hece, kelime ve cümle vurguları, ses bükümleri; Anlatım(-Konuşma-konuşmacı) sunuş; Dinleme; Konuşmaları Vücut Diliyle Destekleme; Etkili Konuşma; İletişim...

İşaret Dili

Öğrenci bu derste Türk İşaret Dili hakkında genel bilgi edinir. TİD alfabesini, temel cümle yapılarını, evet-hayır sorularını, olumsuz cümleleri, zaman ve zamanla bağlantılı soruları, sayıları, soru sözcüklerini ve fiilleri öğrenir ve bunlarla ilgili sınıfta bol örnekli alıştırmalar yapar. Öğrenci, temel düzeyde işaret dilini ve bu dilde tercüme ederek, işitme engellilerle iletişim kurmayı öğrenir...

Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi-2

Atatürk İlkeleri ve uygulaması, II. Dünya Savaşı ve sonrasındaki gelişmeler, Batı ile olan ilişkiler ve günümüze kadar siyasal, ekonomik ve sosyal gelişmeler.

Türk Dili-2

Toplantı teknikleri. Roman, öykü ve şiirlerimizde Anadoluculuk. Toplumsal gerçekçilik. İş Yazıları. Okuma manası, kültür, anlamı, unsurları, güzel sözler, edebiyatımızdaki yeri. Makale yazımı, panel, münazara. Bilgi ve düşünce yazıları, yazım teknikleri. Yalın söz, deyim, atasözü, vecize, mahalli deyişler. Kitap tanıtımı. Günümüz şairlerinden bir şiir incelemesi.

Yabancı Dil-2

Okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerinin temel seviyede gramer, kuralları çerçevesinde alıştırma ve örneklerle geliştirilerek verilmesi.

3. Yarıyıl

Yaşlı Bakım Meslek Uygulamaları I

Yaşlıda nörolojik hastalıklarda bakım ve uygulamaları, GİS hastalıklarında bakım uygulamaları, İskelet sistemi hastalıklarında bakım uygulamaları, Yaşlıda düşmeler ve bakım, Yaşlıda göz ve kulak hastalıkları ve bakımı, Yaşlı bakımında acil durum uygulamaları...

Evde Yaşlı Bakım Hizmetleri

Yaşlılar için evde bakım hizmetlerinin örgütlenmesi ve yönetimi, Evde bakım hizmetlerinde vaka yönetimi, Aile sağlığı açısından evde yaşlı bakımının yeri ve önemi, Evde yaşlı bakımında yaşanan psikolojik sorunlar ve baş etme yöntemleri, Türkiye’de ve dünyada evde bakım hizmetleri veren kuruluşlar ve çalışma prensipleri.

Fiziksel Rehabilitasyon

Yaşlılık fizyolojisi ve yaşlanmanın sistemlere etkisi. Egzersizin sistemler üzerine etkileri, Yaşlıda düzenli fiziksel aktivitenin etkileri, Yaşlılarda fiziksel aktiviteye katılmanın getireceği riskler, Fiziksel aktivite ve kas – iskelet sistemi hastalıkları, Yaşlılarda uygulanacak egzersiz programlarını düzenleme ilkeleri ve teknikleri, Su terapisi ve havuz jimnastiği.

Hastalıklar Bilgisi I

Organ Sistemleri, Solunum-Dolaşım-Sindirim-Boşaltım ve Üreme Organları ve İşlevleri. İltihap ve onarım, Hemo-dinamik bozukluklar, şok, trombosis, İmmunite, Neoplasia, İnfeksiyöz hastalıklar...

İlk Yardım

İlk Yardımın Tanımı, Önemi, İlkeleri, İlk Yardım Çantası, Kanamalar, Şok ve Çeşitleri, Yaralanmalar, CPR (Kardiyo- Pulmoner Resüsitasyon), Yabancı Cisim Aspirasyonu, Kırık, Çıkık ve Burkulmalar, Yanıklar, Sıcak Ve Soğuğa Maruz Kalma, Zehirlenmeler, Tıbbi Durumlarda İlk Yardım, Geriatrik Aciller ve İlk Yardım.

Farmakoloji

Farmakolojiye Giriş, Farmasötik İlaç Şekilleri, İlaçların Emilimi, Dağılımı, İlaçların Metabolizması ve Atılımı, İlaçlar Arasındaki Etkileşmeler, (Antagonizma, Sinerjizma), İlaçların Etki Mekanizmaları, Otonom Sinir Sistemi İlaçları (Kolinergik İlaçlar), Antikolinergik İlaçlar, Otonom Sinir Sistemi İlaçları (Sempatomimetik İlaçlar), Sempatolitik İlaçlar, Santral Sinir Sistemini Etkileyen İlaçlar, Kalp- Damar Sistemini Etkileyen İlaçlar, Antiinflamatuvar İlaçlar, Narkotik Analjezikler, Akılcı İlaç Kullanımı.

Romatolojik Ve Nörolojik Hastalıklar

Yaşlılığa bağlı iskelet sistemi değişiklikleri, Osteoporoz ve yaşlılarda kırıklar, Kollajen doku hastalıkları, Romatoid artrit, Bel ağrısı, Ankilozan spondilit, Gut Hastalığı, Osteoartoz, tendinit, bursit,

ayak sorunları, Kronik yorgunluk sendromu. Ağrı.Yaşlılığa bağlı nörolojik değişiklikler, Serebrovasküler hastalıklar, Demans oluşturan durumlar, Parkinson hastalığı, Epilepsi, Periferik nöropatiler, Vitamin B₁₂ eksikliği. Baş ağrıları, Multipl skleroz, kas hastalıkları, Stupor ve koma...

Tıbbi Biyoloji

Hücre Kavramı ve Hücrenin Kimyasal Bileşenleri, Hücre Membranının Özellikleri ve Fonksiyonu, Hücre Organellerinin Genel Özellikleri, Genetik Materyal, Genetik Bilgi Akışı, Genom Organizasyonu ve Kromozom,Hücre Döngüsü ve Kontrolü, Hücre Bölünmesi, Mutasyon Tanımı ve Tipleri, Rekombinant DNA Teknolojisi.

4. Yarıyıl

Yaşlı Bakım Mesleki Uygulamaları-2

Üriner sistem hastalıkları ve bakım uygulamaları, Genital sistem hastalıkları ve bakım uygulamaları, İdrar inkontinansı ve bakımı, fekal inkontinans ve bakımı, Yaşlı bakım evleri, ilgili hastane birimleri ve diğer uygulama alanlarında eğitim, Öğrencilerin seminer sunumları...

Yaşlıda Kronik Hastalıklar

Kronik hastalıklar tanımı, özellikleri, seyri ve evreleri,Yaşlılığa bağlı kardiyovasküler sistem değişiklikleri Kalp yetmezlikleri, koroner arter hastalıkları, hiper tansiyon, periferik damar hastalıkları, Diabetes Mellitus ve diğer endokrin hastalıklar,Gastrointestinal sistemin kronik hastalıkları, Pulmoner sistemin kronik hastalıkları, Kronik böbrek hastalıkları,Yaşlılıkta hematolojik hastalıklar, Yaşlılık ve kanser...

Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon

Dezenfeksiyon ve sterilizasyon kavramları ve yöntemleri, dezenfektan ve antiseptik maddelerin antimikrobiyal etki mekanizmaları, dezenfektan ve antiseptik maddelerin özellikleri ve direnç sorunları, hastane enfeksiyonlarının önlenmesi, Sağlık çalışanlarının güvenliği, El yıkamanın önemi, tıbbi atık yönetimi...

Hastalıklar Bilgisi II

Solunum sistemi, belirti ve bulguları, Solunum sistemi hastalıkları ile tedavi ve bakımı, Sinir sistemi, belirti ve bulguları, Sinir sistemi hastalıkları ile tedavi ve bakımı, Dolaşım sistemi hastalıkları belirti ve bulguları ile tedavi bakım, Sindirim sistemi hastalıkları belirti ve bulguları ile tedavi ve bakımı, kan hastalıkları belirti ve bulguları, Kan hastalıkları ile tedavi ve bakımı, Üriner sistemi, belirti ve bulguları, Üriner sistemi hastalıkları ile tedavi ve bakımı, Endokrin sistemi, belirti ve bulguları, Endokrin sistemi hastalıkları ile tedavi ve bakımı, Diğer sistem hastalıkları, belirti ve bulguları, Diğer sistem hastalıkları ile tedavi ve bakımı

Sosyal Rehabilitasyon

Sosyal Rehabilitasyon tanımı ve kapsamı, Yaşlılarda sosyal rehabilitasyon, Yaşlının sosyal yaşamını sürdürmede özgüvenini korumasını sağlama, Yaşlıya günlük yaşam becerileri kazandırma, Ev idaresi, Özel ev egzersiz programları, Hobi ve boş zamanlarını değerlendirme aktiviteleri...

Güzel Sanatlar

Plastik sanatların tümünde bulunan ortak olan öğeler tanıtılarak renk, Işık ve kompozisyon bilgileri. Çizgi, ışık-gölge, leke, renk, ritm, hareket, denge, bütünlük, zıtlık, espas, kompozisyon öğelerinin irdelenmesi...

Sağlık Psikolojisi

Sağlık Psikolojisinin temel kavramları ve modellerine bilimsel araştırmalar eşliğinde kapsamlı bir giriş yapılarak, hastalık ve sağlık tanımlaması algısı, sağlığın korunması, hastalıkların ve stresin oluşumundaki psikolojik süreçler, stres ve hastalıkla baş etme, sosyal destek süreçleri üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulur.

Deontoloji

Deontoloji Nedir? Tanım ve Giriş, Etik Tanımı ve İlkeleri, Meslek Nedir? Mesleği Meslek Yapan İlkeler, Sağlık Ve Hastalık Kavramları, Sağlık Hizmetlerinde Ekip Çalışması, Sağlık Personelinin Toplumdaki Yeri, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Hasta Hakları, Sağlık Yönetimi İle İlgili Yasa ve Yönetmelikler, Ötanazi ve Etik, Organ Transplantasyonlarında Etik, Geriatri ve Etik...

Kişiler Arası ilişkiler

Kişilerarası iletişimin tanımı; iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, kişilerarası iletişimi engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi, öğrenci, öğretmen, veli iletişiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar, iletişim uygulamaları.

Bilimsel ve Kültürel Etkinlikler

Her öğrenci 4 yarıyıl boyunca en az 4 bilimsel veya kültürel etkinliğe katılmakla yükümlüdür. Üniversitenin herhangi bir kurumundaki etkinliğe kart okutarak katılabilir...

Kurum Stajı

Staj yönergesinde belirtildiği şekilde, her öğrenci 30 iş günü yaz stajı yapmakla yükümlüdür.